

Ekonomiczny Uniwersytet Dzieci

Kim zostanę w przyszłości ?
Rozpoznawanie i wspieranie
predyspozycji i talentów dzieci.

Mgr Anna Maria Kozielska

Psycholog, psycholog transportu, oligofrenopeda,
terapeuta EEG-Biofeedback

Organizatorzy

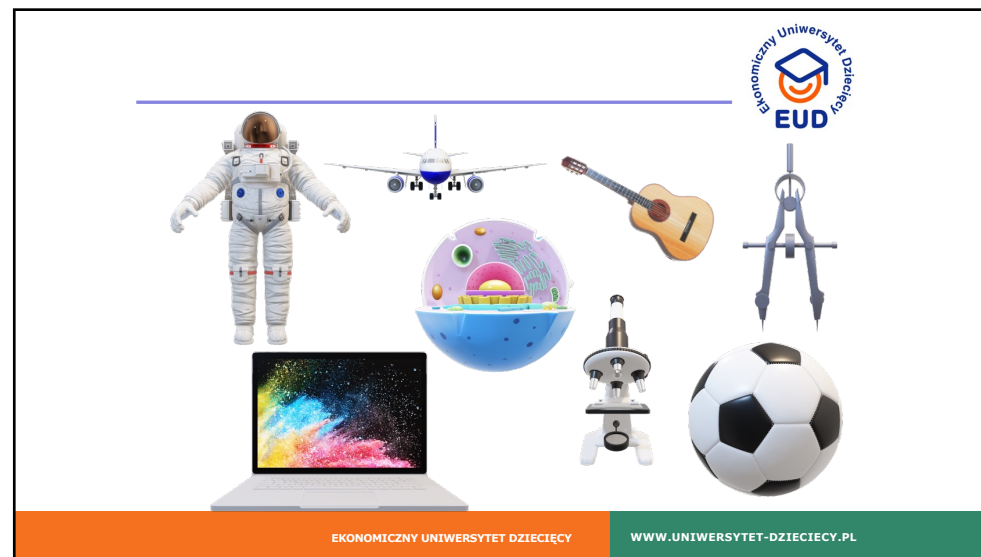
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Data: 07.10.2024 r.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECI.PL

1

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECI.PL

2

Talent i predyspozycja

TALENT

Wybitne uzdolnienie do czegoś.

PREDYSPOZYCJA

Wrodzona skłonność lub zdolność do czegoś.

CZŁOWIEK UTALENTOWANY

Człowiek obdarzony wybitnymi zdolnościami twórczymi.

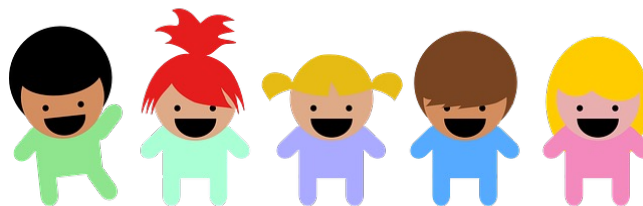
Wg Słownika języka polskiego.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

3

Różnorodność

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

4

Wiek niemowlęcy i poniemowlęcy

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

5

Autonomia

Czynniki	Sprzyjające zachowania
Świadomość stałości przedmiotu	- Manipulowanie przedmiotami i odkrywanie ich właściwości; - Zabawy w poszukiwanie ukrytych przedmiotów; - Zabawy typu „a kuku”.
Świadomość własnego ciała	- Swoboda ruchów, poznawanie własnego ciała; - Nazywanie poszczególnych części ciała przez opiekuna przy zabawie lub czynnościach pielęgnacyjnych; - Pytania „gdzie masz nos?”, „gdzie masz ucho?”

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

6

Autonomia

Czynniki	Sprzyjające zachowania
Doświadczenie własnego sprawstwa	• Samodzielne korzystanie z przedmiotów codziennego użytku; • Zwracanie uwagi dziecka na konsekwencje jego działania; • Zachęcanie dziecka do podejmowania decyzji.
Poczucie własności	• Posiadanie przez dziecko własnego terytorium w domu; • Nierozporządzanie rzeczami dziecka bez jego zgody; • Uczenie poszanowania czyjejś własności, pytania o możliwość wzięcia czyjejś rzeczy, oddawanie rzeczy pożyczonych; • Uczenie odpowiedzialności za własne rzeczy, dbania o własne zabawki, sprzątanie po zabawie; • Uczenie dzielenia się z innymi.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

7

Zabawa

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

8

Zabawy manipulacyjne

- ❖ Manipulacja niespecyficzna - z każdym przedmiotem dziecko robi to samo;
- ❖ Manipulacja specyficzna - manipulacja adekwatna do właściwości przedmiotu.
- ❖ Badanie przedmiotów i manipulowanie nimi;
- ❖ Wkładanie przedmiotów do ust;
- ❖ Potrząsanie przedmiotami;
- ❖ Zrzucanie na podłogę;
- ❖ Przesuwanie po powierzchni;
- ❖ Otwieranie, zamykanie.

Zabawy konstrukcyjne

- ❖ Dążenie do uzyskania jakiegoś wytworu;
- ❖ Budowanie i konstruowanie;
- ❖ Składanie klocków, lepienie z plasteliny, układanki.

Źródło: autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-SA

Wiek przedszkolny

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

11

Rozwój poznawczy

Dynamiczny rozwój funkcji poznawczych:

1. Pamięć
2. Myślenie
3. Uwaga
4. Mowa

Możliwości w nabywaniu różnych umiejętności, których bazą są oczywiście funkcje poznawcze, zależą od wrodzonych predyspozycji dziecka oraz prawidłowej stymulacji środowiska.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

12

Zabawy tematyczne

- ❖ Dzieci przyjmują i odgrywają role;
- ❖ Stwarzają wymyśloną sytuację;
- ❖ Tworzenie wyimaginowanych towarzyszy zabawy.

Ta fotografia, autor: Nieznany autor, licencja: CC-BY-SA

3 latek

- ❖ Dzieci zaczynają podejmować proste zabawy tematyczne;
- ❖ Spontanicznie pojawiają się pomysły na zabawy swobodne;
- ❖ Częste naśladowanie czynności dorosłych (mama i tata);
- ❖ U trzylatków możemy zaobserwować także odmienne zainteresowania i preferencje zabaw chłopców i dziewczynek;
- ❖ Dziecko trzyletnie zaczyna współdziałać np. uczestniczyć w tej samej zabawie równolegle z innymi.

4 latek

- ❖ Zabawy tematyczne z rówieśnikami są coraz bardziej barwne;
- ❖ Pojawiają się zachowania inspirowane zawodami (policjant, lekarz) lub bohaterami z ulubionych bajek;
- ❖ Zabawki wykorzystywane są w niestandardowy sposób, co świadczy o rozwoju wyobraźni dzieci.

5 latek

- ❖ Zabawy tematyczne są zróżnicowane i bardziej złożone;
- ❖ Dzieci potrafią bawić się samodzielnie i wspólnie z rówieśnikami;
- ❖ W zabawie z rówieśnikami starają się dostosować do ustalonych wcześniej reguł.

Predyspozycje

- ❖ Muzyczne
- ❖ Plastyczne
- ❖ Techniczne
- ❖ Naukowe
- ❖ Literackie
- ❖ Teatralne
- ❖ Przyrodnicze
- ❖ ...

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

17

Młodszy wiek szkolny

[Źródło](#), autor: Nieznany autor, licencja: [CC BY-SA 4.0](#)

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

18

Rozwój poznawczy

- ❖ Doskonalenie się procesów spostrzegania, uwagi, pamięci, mowy oraz myślenia;
- ❖ Rozwija się spostrzegawczość;
- ❖ Umiejętność podporządkowania swojego spostrzegania określonej celowi, odrywając się od zajęć i wrażeń ubocznych;
- ❖ Świadome kierowanie swoim spostrzeganiem;
- ❖ Zdolność do wyodrębnienia i uogólnienia poszczególnych cech spostrzeganych przedmiotów.

Uwaga

- ❖ Pomiedzy 6 a 8/9 rokiem życia następuje intensywny wzrost umiejętności powstrzymywania impulsów, kontrolowania emocji oraz zdolności do utrzymywania uwagi na zadaniu;
- ❖ Koncentracja uwagi przekształca się z mimowolnej na dowolną i planową;
- ❖ Podejmowanie coraz bardziej złożonych zadań.

Rozwój osobowości

- ❖ Dostrzeganie cech mających znaczenie w środowisku szkolnym;
- ❖ Wzrost wiedzy na temat samego siebie;
- ❖ Samoakceptacja:
 - Kompetencje szkolne,
 - Kompetencje sportowe,
 - Kompetencje społeczne,
 - Wygląd zewnętrzny,
 - Własne postępowanie.

Nastolatek

autor: Nieznany autor, licencja: CC-BY

Zamiany w mózgu

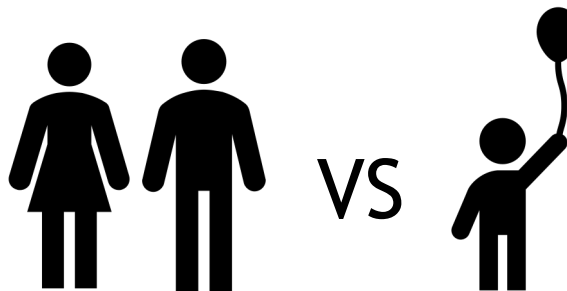
- ❖ Szybkie dojrzewanie i rozwój mózgu;
- ❖ Podatność na negatywne oddziaływania środowiska;
- ❖ Krytyczny okres rozwoju układu limbicznego - wrażliwość na informacje docierające z zewnątrz;
- ❖ Zwiększona plastyczność mózgu.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

23

Edukacja szkolna a inne aktywności

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

24

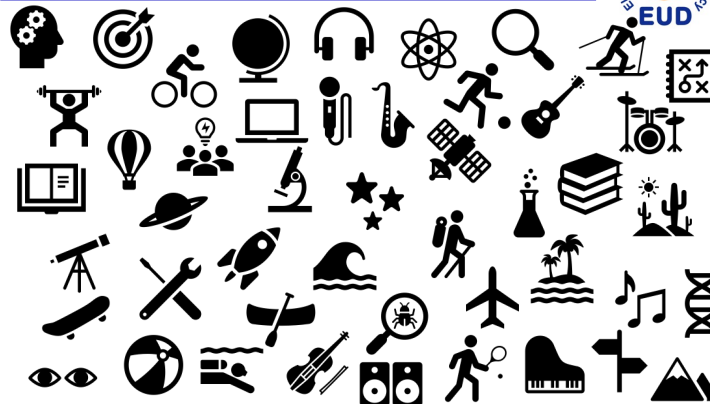
Aktywności poza szkolne

- ❖ Wpływa na rozwój społeczny;
- ❖ Potrzeba przynależności do grupy;
- ❖ Potrzeba rozwoju;
- ❖ Kształtowanie postaw i tożsamości;
- ❖ Poszukiwanie siebie;
- ❖ Podnoszenie samooceny.

25

Poszukiwanie

26

Kształtowanie talentów

autor: Nieznany autor, licencja: CC BY

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

27

Obserwacja

- ❖ Bądź gotowy zauważyć i wspierać rozwój zdolności;
- ❖ Starannie obserwuj zainteresowani i zachowania;
- ❖ Obserwuj emocje towarzyszące działaniom;
- ❖ Obserwuj kierunek poszukiwania zajęć.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

28

Słuchanie i otwarta komunikacja

- ❖ Słuchaj, o czym dziecko najczęściej opowiada;
- ❖ Rozmawiaj otwarcie i bezpośrednio;
- ❖ Pytaj dziecka, co lubi, co je fascynuje;
- ❖ Pytaj o przemyślenia;
- ❖ Zaproponuj nowe rozwiązania.

Zachęcanie i dawanie możliwości

- ❖ Pozwól próbować nowych aktywności;
- ❖ Zachęcaj do eksplorowania różnych dziedzin i aktywności;
- ❖ Daj przestrzeń i czas.

Motywacja

- ❖ Motywowanie to proces, który wymaga uwagi i zrozumienia indywidualnych potrzeb i aspiracji dziecka;
- ❖ Niezwykle ważne jest chwalenie i wyrażanie uznania za ich osiągnięcia;
- ❖ Twój entuzjazm i zaangażowanie w rozwijanie swoich zainteresowań i umiejętności mogą być inspiracją dla dzieci.
- ❖ ŁAP DZIECKO NA TYM, CO ROBI DOBRZE!

Porażka

- ❖ Porażki są naturalną częścią procesu uczenia się;
- ❖ Niepowodzenia nie oznaczają końca świata.
- ❖ Pomóż dziecku w analizie przyczyny porażek, wyciąganiu wniosków;
- ❖ Pomóż w zrozumieniu emocji, które towarzyszą niepowodzeniu;
- ❖ Zachęcaj do ponownej próby;
- ❖ AKCEPTUJ, OKAŻ ZROZUMIENIE I WSPARCIE BEZ WZGLĘDU NA ILOŚĆ NIEPOWODZEŃ!

Porównywanie jest zbędne

- ❖ Porównywanie doprowadzi tylko do tego, że dziecko będzie się czuło gorsze;
- ❖ Może doprowadzić do niezdrowej rywalizacji;
- ❖ Do każdego dziecka podchodzi w sposób indywidualny i całkowicie skupiony na nim.
- ❖ KAŻDE DZIECKO JEST WYJĄTKOWE - NIE MA SENSU PORÓWNYWAĆ GO DO INNYCH!

Dekalog uważnego rodzica

1. Obserwuj
2. Zachęcaj
3. Podpowiadaj
4. Pozwól dziecku być ekspertem
5. Bądź otwarty na nowe doświadczenia
6. Nie porównuj dziecka do innych
7. Wzmacniaj
8. Pielęgnuj sukcesy
9. Pamiętaj, że porażka to lekcja, a nie katastrofa
10. Po prostu bądź!

Obserwuj

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

35

Zachęcaj

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

36

Podpowiadaj

[Ta plakat](#), autor: Nieznany autor, licencja: [CC BY-SA](#)

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

37

Pozwól dziecku być ekspertem

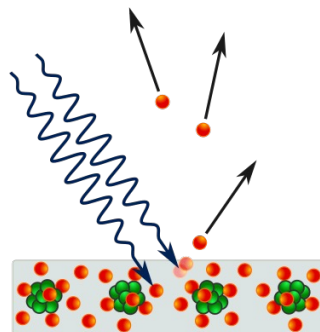
[Ta plakat](#), autor: Nieznany autor, licencja: [CC BY-SA](#)

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

38

Bądź otwarty na nowe doświadczenia

[Źródło:](#) autor: Nieznany autor, licencja: [CC BY-SA](#)

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

39

Nie porównuj dziecka do innych

$$f(x) = \begin{cases} 1/(2-x), & x \in (0, 1], \\ 1/x^5, & x \in [1, 2). \end{cases}$$

[Źródło:](#) autor: Nieznany autor, licencja: [CC BY-NC-ND](#)

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

40

Wzmacniaj

Ta obraz, autor: Nieznany autor, licencja: CC BY-SA

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

41

Pielęgnuj sukcesy

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

42

Pamiętaj, że porażka to lekcja, a nie katastrofa

[To zdjęcie](#), autor: Nieznany autor, licencja: [CC-BY-SA](#)

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

43

Po prostu bądź

[To zdjęcie](#), autor: Nieznany autor, licencja: [CC-BY-NC-ND](#)

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

44

pr: Nieznany autor, licencja: CC-BY-ND 4.0

www.ujvilagtudat.blogspot.com

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

45

Dziękuję! 😊

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECI

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

46